

Szavak, szófajok, jelentések...

gyakorlólap

1. Keresd meg a megadott szempontok szerinti kakuktktojásokat.

szóalak	toldalék	szófaj
víztároló kiskapu hajóskapitány kertészet sasszemű térkép	habos fekvő vastagít szerencsétlen ceruzáját megharapni	kisegítő foltos pesti tömör katonás gyors
azonos alakú	hangrend	hasonulás
tűz szelet szem tollak felül török	csavarkulcs víztisztító erdőkerülő gúnyolódás pocoktanya szórtelenítés	anyját borzszőr kénpor kalapzsír bagollyá madzag
szótagolás	névmás	hagyomány elve
autóim tejért térdizom mákvirág szervhez Andris	akiket sehonnan ennyiszer bármilyen mellett tied	Kis Attila Fekete István Werbőczy István Boglya Levente Paál Endre Rácz Ferenc

2. Bontsd szét értelmes szavakra a **vastagon** szedett szót, és az **összes** szó felhasználásával egészítsd ki a mondatot.

papír

A Dublinban lakó O'Connor atya, az ..... előtt
egy ..... hever, ő pedig éppen ..... rá valamit.

3. Melyik **vastagon** szedett szó alkalmas rá, hogy **ugyanazzal a todalékkal** ellátva értelmes szöveget tudjunk belőle alkotni a megadott mondatban?

befon, telesző, telefon, háló, táska, ragad, légy

Béla ..... olyan rég volt elővéve, hogy lassan a
pók is ..... a sarokban.

4. Milyen hangalak-jelentésbeli szótípus okozza a nevetséges félreértést a párbeszédekben?

- Kibomlott a hajad, Kriszta!
- Betűznéd, ha szépen megkérlek?
- Persze. Ká, í, bé, ó, em, el, ó, hosszú té, a, há, a, jé, a, dé...

.....
.....
.....
.....

- Apa, nagyon fázom! Fűts be...
- Nem kell, inkább állj be a sarokba, ott majd megmelegszel.
- De miért?
- Mert ott derékszög van, és az kilencven fokos...

.....
.....
.....
.....

5. Írd le a mondatot úgy, hogy az értelme megmaradjon, de a szóalakok ne ismétlődjenek benne.

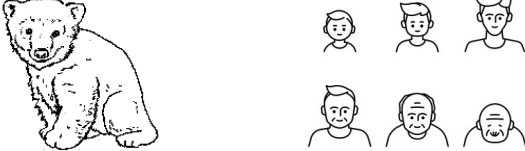
- Ön török követ?
- Igen. És nem török követ!

.....
.....

6. Magyarázd meg, mi a szójáték az alábbi szövegben.

- Milyen szobában alszik a pók?
  - Hálószobában.
- .....

7. Rakj össze a képek alapján olyan szavakat, amelyek a megadott jelentéshez illenek.

 <p>foglalkozás: .....</p>	 <p>rossz érzés: .....</p>
 <p>jármű: .....</p>	 <p>lábbeli: .....</p>

8. Találd ki a költők nevét az anagrammákból.

Fa lett a Józsi. ....

Ír? Jó móka. ....

Esti nő! Fád por.....

Anyján a sor! .....

9. Mitől lesz vicces ez a párbeszéd; milyen nyelvi elemet sikerült felhasználni ehhez.

- Ön inka?
- Igen, és ön?
- Én még inkább.

10. A foglalkozásukat jelölő szavak alapján mi lehet a keresztnévük vagy becenevük ezeknek a személyeknek?

aktamásoló	.....	parazitairtó	.....
csempetisztító	.....	putritakarító	.....
gázkarcsiszoló	.....	radarkezelő	.....
gumisikáló	.....	semmittevő	.....
hajóskapitány	.....	szaktanárminősítő	.....
hátzszakjavító	.....	virágillusztrátor	.....
iszákos	.....	telekügynök	.....
kábelvizsgáló	.....	tevemillomos	.....
kerékaranyozó	.....	zsoltárszerző	.....
kukoricamorzsoló	.....	márkaszervizes	.....
macskatartó	.....	mágneszárjavító	.....
malacidomár	.....	Amerika-szakértő	.....
opálcsiszoló	.....	elektroműszerész	.....
pálinkakereskedő	.....	kanapétervező	.....

11. Az alábbi mondatba ugyanazt a szót kell beillesztened, hogy értelmes legyen, és megfeleljen a megadott tartalomnak.

Lángra kapott az ételek sütésére szolgáló konyhai eszközök, és az éppen benne készülő kerti zöldségféle is elszenesedett.

Kigyulladt a .....

benn égett a .....

12. Az alábbi mondatokban további szavak bújtak el, melyekre utalást találsz a zárójelben.

Tibor zenekarban játszik csellón és oboán.

(állat)

.....

A trolibusz odaért az utolsó állomás elé.

(sportlétesítmény)

.....

Ódon gólyafészek van a ház kéményén.

(rovar)

.....

Megnyílt a kemping, vinni kell Öcsit sátorozni.

(madár)

.....

Sajnos, e per rosszul is végződhet.

(gyümölcs)

.....

Most ruccanjuk át Ausztriába!

(madár)

.....

Attól tartok, hogy mindjárt kitör Petiből a sírás.

(mesefigura)

.....